

[Hans Hedtoft.]

føres, saaledes som Tilfældet netop var, hvis vi havde bevaret ham ved det offentlige Arbejde, hvorfra der jo fandtes en Overførselsmulighed. Landbrugets Situation forværres i Stedet for at bedres, og det kan det danske Landbrug udelukkende takke Regeringens Cirkulære for. Regeringen burde have fulgt det ærede Medlem Hr. Kjærbøls Eksempel fra det Cirkulære, det ærede Medlem udsendte, da han den 12. Maj 1943 var Arbejds- og Socialminister. Dér hed det, at Arbejder beliggende i Landkommuner og udført med offentlig Støtte skulde standses indtil den 15. September. Havde Regeringen gjort noget lignende, ikke standset Arbejderne i Landkommunerne, før der var Brug for Folkene, og undladt at standse Arbejder, hvorfra man alligevel ikke kan overføre egnet Arbejdskraft, saa havde man tjent Landbrugets Interesser i Stedet for at skade dem. Altsaa heller ikke med et Ønske om Hensyntagen til Landbruget kan Cirkulæret sagligt forsvares.

Vi staar da i den ulykkelige Situation, at Regeringen i sin Tro paa at kunne varetage specielle Interesser bevidst rammer ganske sagesløse Mennesker med Arbejdsløshed, medens Folk, der før var kommet til kort paa Arbejdsmarkedet, men nu gennem offentlige Arbejder var ved at genvinde Tro paa eget Værd, bliver jaget ud i Arbejdsløshed og for manges Vedkommende maaske Haabløshed.

Cirkulæret er aabenbart ikke nogen Tilfældighed. Hør de tørre Tal og husk paa, at der bag hvert Tal findes et Menneske, ja, en hel Familie, der har rimeligt Krav paa, at deres Kaar ikke forringes gennem unødigt Arbejdsløshed.

Standsningsen af offentlige Arbejder berører direkte ca. 10 000 Mand, flere trækker Standsningserne med sig, fordi f. Eks. Standsningsen af Vejarbejder betyder Arbejdsløshed for Skærve- og Grusarbejdere; Arbejdsfordelingslovens Udløb lediggør omtrent 13 000 og Overarbejdslovens Udløb antagelig 13 000. Det er i alt 26 000 arbejdsløse i kortere eller længere Tid, kun fordi man ikke, som vi har ønsket det, har villet vente, til Arbejdsmulighed foreligger.

Venstres og i Særdeleshed den højtærede Statsministers manglende Forstaaelse for Arbejdslivets Problemer er ved denne sidste Disposition kommet klart for Dagen. Man ser, at Regeringen savner, Vilje vil jeg ikke sige, men Evne til at tage de Hensyn til alle Sider, der er en Forudsætning for Bevarelse af Ro og Ligevægt i Samfundet,

den Ro og Ligevægt, der er ganske nødvendig, for at Arbejdslivet kan fremmes paa bedste Maade. Man ser ogsaa ganske klart for sig, at Regeringen savner baade Vilje og Evne til at føre en Beskæftigelsespolitik, der tjener det Hovedformaal, som alle er enige om skal tjenes, og som den højtærede Arbejds- og Socialminister ved Lovens første Behandling saa smukt gav Udtryk for, nemlig at Opgaven er ved Statshjælp at søge Beskæftigelsen stabiliseret paa et højt Niveau gennem Tilvejebringelse af det rette Forhold mellem private og offentlige Arbejder.

Venstre har — og man var paa en Række Omraader godt begyndt dermed — søgt at mane Madsen-Mygdals Spøgelse i Jorden, men dette Forsøg er helt mislykket. Jeg tør nok sige, at gennem det Cirkulære, der nu er udsendt, træder den gamle Adam klart frem, iklædt nyt Klædebon. Dengang hed det Tilpasning; nu hedder det øget Arbejdsløshed.

Vi maa fra vor Side paa det kraftigste misbillige den iværksatte Standsnings af offentlige Arbejder, vi kan ikke være med her, og vi har den Tro og det Haab, at dette høje Tings Flertal er enigt med os. Jeg har gentagne Gange her i Salen hørt givet Udtryk fra baade konservativ og radikal Side, at man ikke under nogen Form vilde række Haand til en arbejderfjendsk Politik.

Man har talt til mig om, at naar jeg anslog de Strenge, jeg her har berørt, var det agitatorisk og overdrevet. Det Cirkulære, der er udsendt, er imidlertid et Stykke arbejderfjendsk Politik. Jeg tror ikke, at det er bevidst og villet af den højtærede Statsminister. Det vilde være en alt for taabelig Agitation at søge Statsministeren fremstillet som en Mand, der personlig har onde Hensigter, men det er en Disposition, der virker arbejderfjendsk; det er en Udfordring over for Byarbejderne i dette Land; det er en Disposition, der virker alt andet end samlende; det er en Disposition, der ikke viser fjerneste Vilje til at komme paa Talefod med Byernes fagorganiserede Arbejdere, og derfor vil og kan vi heller ikke lade den skete Handling staa upaataalt.

Jeg skal derfor paa mit Partis Vegne tillade mig at stille følgende Forslag til Dagsorden:

„Idet Folketinget over for Regeringen udtaler sin alvorlige Misbilligelse af den ved Cirkulære af 19. Marts d. A. iværksatte Standsnings af Statsarbejder og statsstøttede offentlige Arbejder,

gaar Tinget over til Lovforslagets videre Behandling.“